

805

На основу члана 31. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 25/09) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРОГРАМ

**ПОСЕБНОГ НАДЗОРА НАД ПРИСУСТВОМ
КАРАНТИНСКИ ШТЕТНОГ ОРГАНИЗМА ALTERNARIA
MALI ROBERTS - ПРОУЗРОКОВАЧА АЛТЕРНАРИЈСКЕ
ПЈЕГОВОСТИ ЈАБУКЕ НА ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ У 2021. ГОДИНИ**

Члан 1.

Овим програмом утврђују се мјере, рокови, начин спровођења мјера, субјекти који их спроводе, извори и начин обезбјеђивања и коришћења средстава, као и начин контроле спровођења мјера посебног надзора над присуством *Alternaria mali* Roberts - проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке на подручју Републике Српске у 2021. години.

Члан 2.

(1) Циљ овог програма је утврђивање присуства, односно одсуства карантински штетног организма *Alternaria mali* - проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке у матичним засадима регистрованих расадника, на пољопривредним газдинствима и окућницама, као и у производним засадима бильних врста домаћина патогена.

(2) Бильне врсте домаћини овог патогена у Републици Српској су јабучасте воћне врсте, врсте рода *Malus* (јабука [*Malus domestica* Borkh.] и дивља јабука [*Malus sylvestris* (L.) Mill.]).

(3) Посебним надзором истражује се шире подручје, односно локалитети на којима се у Републици Српској узгајају бильне домаћини из става 2. овог члана ради одређивања статуса истраживаног подручја за наведени организам, те утврђивања могућих путања уласка или ширења у Републици Српској.

Члан 3.

(1) Посебан надзор ради детекције карантински штетног организма *Alternaria mali* спроводи се на цијелој територији Републике Српске.

(2) Посебан надзор и мјере надзора у регистрованим расадницима спроводи Републичка управа за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат).

(3) Институције које имају овлашћење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) за спровођење послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља за карантински штетни организам *Alternaria mali* (у даљем тексту: овлашћене институције) спровode посебан надзор у производним засадима, као и на пољопривредним газдинствима и окућницама.

(4) Овлашћена институција припрема информационе летке са стручним савјетима о начинима спречавања ширења и могућим мјерама контроле патогена и вектора.

(5) Програм посебног надзора подразумева мониторинг који се спроводи над присуством штетних организама (у даљем тексту: мониторинг).

Члан 4.

Одабир локација врши се на основу познавања биологије карантински штетног организма, климатских услова за његов развој и географске дистрибуције и величине комерцијалних производних засада, регистрованих расадника и матичних засада и других површина на којима се узгајају бильне домаћини.

Члан 5.

(1) Подручја рада су мјеста производње садног материјала, као и производни засади, пољопривредна газдинства и окућнице на којима се узгајају бильне домаћини *Alternaria mali*.

(2) Надзором се обухватају матични засади у регистрованим расадницима, производни засади, пољопривредна газдинства и окућнице на којима се узгајају бильне домаћини *Alternaria mali* у Републици Српској.

Члан 6.

Вријеме вршења надзора прописано је на основу животног циклуса штетног организма и фенологије биљака домаћина, а врши се у складу са међународно признатим и валидним дијагностичким методама.

Члан 7.

(1) Визуелни прегледи и узимање службених узорака од овлашћене институције врши се током сезоне раста биљака домаћина, када су симптоми видљиви.

(2) Визуелне прегледе и узимање службених узорака врше овлашћене институције уз присуство запослених у Министарству, који обављају послове пружања стручних услуга у пољопривреди, а који одређују локацију и засад за узимање узорака.

(3) Ток визуелног прегледа и начин узорковања прописан је у Прилогу 1. овог програма и чини његов саставни дио.

(4) Мониторинг зависи од врсте бильне домаћина и врши се:

1) на матичним стаблима у регистрованим расадницима јабуке - бильна домаћина,

2) у производним засадима јабуке,

3) на билькама домаћинима које се узгајају на пољопривредним газдинствима и окућницама.

(5) Бильке се прегледају појединачно, док је при опису мјеста узимања узорака обавезно детаљно описати мјесто узорковања са обавезним уношењем GPS позиције, а то се наводи и у Записнику о узимању узорака и пријави узорака, чији је изглед прописан у Прилогу 2. овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 8.

Број визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање над присуством *Alternaria mali*, који врши овлашћена институција, приказан је у Табели 1. у Прилогу 3. овог програма, који чини његов саставни дио, а детаљан приказ броја узорака биће дефинисан уговором о условима за реализацију и коришћење средстава за финансирање програма из области заштите здравља биља.

Члан 9.

Број службених узорака садног материјала биљака домаћина за лабораторијско испитивање присуства *Alternaria mali*, чије узимање врши Инспекторат, приказан је у Табели 2. у Прилогу 3. овог програма.

Члан 10.

(1) Лабораторијска испитивања узорака врше се у складу са међународно признатим и валидним дијагностичким методама.

(2) Лабораторијски извјештаји, осим резултата анализа, морају садржавати и методе по којима је вршена детекција.

Члан 11.

(1) Локације узорковања и визуелних прегледа уносе се у Фито-Гис апликацију.

(2) На основу резултата спровођења овог програма, узорковања и извјештаја из лабораторија, овлашћене институције дужне су да израде карту локација узорковања и карту локација са позитивним узорцима користећи Фито-Гис апликацију.

(3) Овлашћене институције достављају Министарству, у електронском облику, карте из става 2. овог члана и списак GPS локација у XY координатном систему.

Члан 12.

(1) Рок за узимање узорака матичних стабала из регистрованих расадника, производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница, те достављање узорака овлашћеној лабораторији ради лабораторијских анализа је 1. децембар 2021. године.

(2) Коначан извјештај о спроведеном програму, као и карте из члана 11. став 2, достављају се Министарству до 10. децембра 2021. године.

(3) Сви вршиоци овог програма одмах извјештавају Министарство о посебном догађајима током његовог спровођења, а посебно о свим случајевима откривања штетног организма који је предмет посебног надзора.

(4) У случају откривања штетних организама који су предмет посебног надзора, вршиоци одмах обавјештавају Министарство и Инспекторат, који предузима неопходне фитосанитарне мјере с циљем спречавања ширења и сузбијања штетног организма, а у складу са прописима из ове области, те о том обавјештава Министарство.

Члан 13.

Укупни резултати овог програма воде се и достављају Министарству на обрасцима 1, 2. и 3, који се налазе у Прилогу 4. овог програма и чине његов саставни дио.

Члан 14.

Спровођење овог програма финансира се из буџета Републике Српске на основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села у 2021. години - право на подстицајна средства за финансирање програма из области заштите здравља биља.

Члан 15.

Ступањем на снагу овог програма престаје да важи Програм посебног надзора над присуством карантински штетног организма *Alternaria mali* Roberts - проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке на подручју Републике Српске у 2020. години ("Службени гласник Републике Српске", број 29/20).

Члан 16.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.03.3-330-1108/21

23. априла 2021. године

Бањалука

Министар,
Др **Борис Пашалић**, с.р.

ПРИЛОГ 1.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА

1.1. Ток визуелног прегледа

Почетни симптоми које узрокује *Alternaria mali* на биљкама домаћинима манифестују се у виду ситних, округлих, пурпурно-смеђих - браон или тамнобраон пјега на листовима, оивичених смеђим рубом. Развојем обољења пјега се шире од 2 mm до 5 mm у пречнику, попримајући сивкастобраон или тамнију боју и неправилан облик. Уколико су инфициране и петелке, лишће постаје хлоротично, поприма жућку боју раније, што може довести до 60% дефолијације, нарочито у кишној сезони.

На плодовима високо осјетљивих сорти долази до убрзане трулежи плода.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације.

Узорковање дијелова биљака домаћина са израженим симптомима (листови и плодови) за лабораторијска тестирања врши се у периоду вегетације, односно у периоду испољавања симптома, а оптимално врјеме за узорковање је у периоду крајем прољећа, почетком лjeta.

Приликом узорковања потребно је испоштовати принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораториј-

ско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 2.

ЗАПИСНИК ЗА ПОСЕБАН НАДЗОР НАД ПРИСУСТВОМ *Alternaria mali*

(Подаци о узорцима узетим за лабораторијску анализу из производних засада, пољопривредних газдинстава, окућница на којима се узгајају или расту биљке домаћини)

Број: бр. регије – бр. службе – ваш број, година

Нпр.: 01-01a-III-10/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.../2021.

Датум: _____

Шифра узорка: _____

Подаци о произвођачу

Назив	
Адреса	
Телефон	
Број пољопривредног газдинства	

Подаци о биљној врсти

Подручје	
Општина	
Катастарска општина	
Потес	
Прегледана површина	
Поријекло биљног материјала	
GPS координате	
Врста биљке домаћина	
Сорта	
Дијелови биљке који се узоркују	

Примједбе: _____

ПРИЛОГ 3.

Табела 1. Број узорака за визуелни преглед и лабораторијско испитивање присуства *Alternaria mali* у Републици Српској из производних засада, пољопривредних газдинстава и на окућницама на којима се узгајају биљке домаћини

Подручје	Биљке домаћини	Malus sp.
Република Српска		55
Укупно:		55

Табела 2. Број службених узорака из регистрованих расадника за лабораторијско испитивање присуства *Alternaria mali*

Узорци	Број визуелних прегледа са узорковањем ради тестирања латентне инфекције
Регистровани расадници	5
Укупно	5

Табела 3. Укупан број визуелних прегледа са узорковањем за Програм посебног надзора над присуством *Alternaria mali* на подручју Републике Српске у 2021. години

Мјесто надзора	Број визуелних прегледа са узорковањем за лабораторијско испитивање
Производни засади, пољопривредна газдинства и окућнице	55
Регистровани расадници	5
Укупно	60

ПРИЛОГ 4.

Образац 1. Резултати Програма посебног надзора над присуством *Alternaria mali* – проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке на подручју Републике Српске у 2021. години спроведеног у производним засадама, регистрованим расадницима, пољопривредним газдинствима и на окућницама

Редни број	Произвођач/власник	Регија	Општина	Врста	Мјеста узорковања / површина узорковања (ha)	Датум прегледа/узорковања	Лице које је узорковало	ХУ координате	Број записника	Број извјештаја	Резултат

Образац 2. Резултати Програма посебног надзора над присуством *Alternaria mali* – проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке на подручју Републике Српске у 2021. години спроведеног у регистрованим расадницима

Билјка домаћин	Malus sp.
Број узорака	
Број позитивних узорака	
Број негативних узорака	

Образац 3. Укупни резултати Програма посебног надзора над присуством *Alternaria mali* – проузроковача алтернаријске пјегавости јабуке на подручју Републике Српске у 2021. години

Мјесто надзора	Производни засади, пољопривредна газдинства и окућнице	Регистровани расадници	Укупно
Број узорака			
Број узорака за лабораторијску анализу			
Број позитивних узорака			
Број негативних узорака			

Након завршетка Програма посебног надзора, попуњене таблице у електронској форми потребно је доставити Министарству на имејл-адресу mps@mps.vladars.net.

Рок за завршетак наведених послова је 10. децембар 2021. године.

Пореска управа Републике Српске

На основу члана 47. Правилника о условима и начину регистрације и идентификације пореских обвезника (“Службени гласник Републике Српске”, број 4/13), Пореска управа Републике Српске за период 1.2.2021 - 31.3.2021. године објављује

ТАБЕЛА 1 - Преглед пореских обвезника који су одјавили јединствени идентификациони број

Редни бр.	ЛИБ	Обвезник	Орг. јединица	Датум одјаве	Овл. лица	Назив статуса обвезника
1	2	3	4	5	6	7
Организациона јединица: Бања Лука						
1	4508746640003	“Mozzart 1”, Касаловић Предраг с.п.	Бања Лука	1.2.2021.	Касаловић Предраг	одјављен
2	4510691020005	“E jobs”, Đorđe Knežević s.p. Banja Luka	Бања Лука	2.2.2021.	Кнежевић Ђорђе	одјављен
3	4510870110009	“Explosion”, Zorica Knežević s.p. Banja Luka	Бања Лука	2.2.2021.	Кнежевић Зорица	одјављен
4	4510878870002	“Proton”, Ratko Glišić s.p. Banja Luka	Бања Лука	2.2.2021.	Глишић Ратко	одјављен
5	4511205310001	“Sense”, Stefan Savić s.p. Banja Luka	Бања Лука	3.2.2021.	Савић Стефан	одјављен
6	4510226880006	“Sunčica”, Sunčica Laguzza s.p. Banja Luka	Бања Лука	3.2.2021.	Лагуза Сунчица	одјављен
7	4502745270000	“Magnolija”, Sonja Vidović s.p. Banja Luka	Бања Лука	3.2.2021.	Видовић Соња	одјављен
8	4404163070004	FTA d.o.o. Banja Luka, u likvidaciji	Бања Лука	4.2.2021.	Јеросимовић Љиљана	одјављен
9	4403799910006	“Intilaris solutions” d.o.o. Banja Luka, u likvidaciji	Бања Лука	4.2.2021.	Лазендић Мирослав	одјављен
10	4403153810003	OHL ŽS d.o.o. Banja Luka, u likvidaciji	Бања Лука	4.2.2021.	Милошевић Борис	одјављен
11	4402914740008	“Savremena gradnja” d.o.o. Banja Luka, u likvidaciji	Бања Лука	4.2.2021.	Предојевић Бојан	одјављен
12	4511361870009	“Developium”, Aleksa Arsić s.p. Banja Luka	Бања Лука	4.2.2021.	Арсић Алекса	одјављен
13	4510878360004	“Lorena”, Aleksandra Đurić s.p. Banja Luka	Бања Лука	4.2.2021.	Ђурић Александра	одјављен
14	4400781180001	“Alfa marketing” d.o.o. Banja Luka, u stečaju	Бања Лука	5.2.2021.	Марјановић Слободан	одјављен
15	4509338140007	УТД “La pastaria”, Ракић Љубиша и Кљајић Миле, предузетници ортаци, Бања Лука	Бања Лука	5.2.2021.	Ракић Љубиша, Кљајић Миле	одјављен
16	4509243780009	“Shine”, Божић Николина с.п.	Бања Лука	8.2.2021.	Божић Николина	одјављен